

Podstawowe komendy systemu LINUX

1 Nawigacja i operacje na katalogach

pwd	wypisanie ścieżki do bieżącego katalogu
cd	przejsie do wskazanego katalogu; składnia: cd <i>ścieżka</i>
ls	wypisanie zawartości katalogu -l – informacje szczegółowe (forma długa) -a – wypisanie wszystkich plików (all) -R – rekurencyjnie -d – katalogi z pominięciem plików -r – sortowanie w odwrotnej kolejności -S – sortowanie po rozmiarze -t – sortowanie po czasie modyfikacji -h – bardziej czytelne informacje o rozmiarze
mkdir	utworzenie nowego katalogu; składnia: mkdir <i>katalog</i> -p – tworzy katalogi nadrzędne (rodziców)
rm	usunięcie pliku lub pustego katalogu -r – rekurencyjne usunięcie katalogu (wraz z zawartością) -i – wymaga dodatkowego potwierdzenia ze strony użytkownika np.: rm -ri katalog

2 Operacje na plikach

cp <i>plik1 plik2</i>	utworzenie kopii "plik2" pliku "plik1"
cp <i>plik1 plik2 katalog</i>	skopiuje oba pliki do podanego katalogu
cp <i>katalog katalog</i>	kopiowanie katalogów
	-r rekurencyjne
	-i ostrzeżenie przed nadpisaniem
mv <i>źródłowy docelowy</i>	przenoszenie i zmiana nazw plików lub katalogów
rm <i>plik</i>	usunięcie pliku
	-i z potwierdzeniem usunięcia
touch [<i>flagi</i>] <i>nazwa</i>	tworzenie i uaktualnianie plików
chmod <i>prawa ścieżka</i>	zmiana praw dostępu
<i>prawa</i> możemy wpisywać w dwóch formatach:	
chmod <i>u=rwx,go-w+x nazwa</i>	
chmod <i>-R 755 nazwa</i>	

3 Wyświetlanie zawartości i edycja plików

<code>cat plik</code>	<i>wyświetlenie zawartości pliku</i>
<code>head [-n] plik</code>	<i>wyświetla n pierwszych linii pliku</i>
<code>tail [-n] plik</code>	<i>wyświetla n ostatnich linii pliku</i>
<code>wc plik</code>	<i>statystyki pliku</i>
<code>pico/nano nazwa</code>	<i>proste edytory tekstowe</i>
<code>diff plik1 plik2</code>	<i>lista różnic między plikami</i>

4 Praca w sieci

<code>ssh</code>	bezpieczne połączenie z serwerem składnia: <code>ssh użytkownik@adres.serwera</code>
<code>scp</code>	bezpieczne kopiowanie plików między komputerami składnia: <code>scp skąd dokąd</code> <code>np.: scp ala@ibisnet.if.uj.edu.pl:~/kot.txt .</code>
<code>links</code>	tekstowa przeglądarka stron WWW
<code>wget</code>	automatyczne pobieranie zasobów WWW składnia: <code>wget [flagi] adres</code> najczęściej używane flagi: <code>-b</code> – pobieranie w tle (background) <code>-r</code> – pobieranie rekurencyjne (recursive) <code>-k</code> – tłumaczenie odnośników na relatywne <code>-p</code> – pobieranie zawartości stron wraz z załącznikami (pliki graficzne, itp.) <code>-np</code> – ograniczenie rekurencji do bieżącego katalogu i podkatalogów <code>-t n</code> – liczba prób (0 = nieskończenie wiele) <code>-T n</code> – timeout (n sekund) <code>-c</code> – wznowianie przykłady użycia: <code>wget http://th.if.uj.edu.pl/~oles/linux.pdf</code> – pobranie pojedynczego pliku <code>wget -brpkc -t 0 adres</code> – strona i jej podstrony wraz z zawartością

5 Procesy

<code>top</code>	lista aktywnych procesów
<code>ps</code>	sprawdzenie procesów najczęściej używane flagi: <code>-a</code> – procesy użytkownika <code>a</code> – procesy wszystkich użytkowników <code>-e</code> – wszystkie procesy
<code>kill -9 PID</code>	zakończenie zadania o podanym identyfikatorze

6 Użyteczne komendy

man	dokumentacja, składnia: man <i>nazwa</i>
date	aktualna data i czas
clear	czyszczenie ekranu
sort	sortowanie
alias	skrót polecenia składnia: alias <i>skrót</i> = <i>'polecenie'</i>
grep	składnia: grep <i>wzorzec</i> [<i>plik</i>] wyświetlenie linii strumienia wejściowego (np.: <i>pliku</i>) zawierających ciąg znaków pasujących do danego <i>wzorca</i> -v – negacja wzorca
w	lista aktualnie zalogowanych użytkowników i ich procesów
find	wyszukiwanie plików i katalogów składnia: find <i>ścieżka</i> <i>wzorzec</i> przykłady użycia: find . -name "a*" -type f – wszystkie pliki zaczynające się na "a" find / -name "myfile" -ls – przeglądanie całego drzewa katalogów w poszukiwaniu pliku "myfile" i wypisanie informacji o nim. find / -name "myfile" -type f 2>/dev/null – ignorowanie błędów find . -maxdepth 1 -size 0 -name "*.txt" -delete – usunięcie pustych plików w bieżącym katalogu find . -type d -exec chmod 700 {} \; – zmiana praw dostępu wszystkich podkatalogów w bieżącej lokalizacji
tar	archiwizacja i kompresja plików składnia: tar <i>flagi</i> <i>ścieżka</i> najczęściej używane flagi: -c – stworzenie nowego archiwum (<u>c</u> reate) -x – rozpakowanie archiwum (<u>e</u> xtract) -u – dodanie nowych plików do archiwum (<u>u</u> pdate) -f – źródłowy/docelowy plik archiwum (<u>f</u> ile) -z – kompresja <u>g</u> zip -t – wypisanie zawartości (<u>t</u> able) -v – komunikaty o postępie(<u>v</u> erbose)
gcc	kompilator języka C
latex	kompilator L ^A T _E X'a

7 Ustawienia konta

passwd	zmiana hasła
quota	aktualne zużycie i limity zasobów dyskowych